

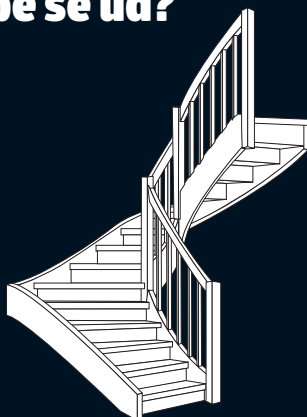
NY TRAPPE

HVAD VÆLGER DU?

Skal det være nemt, hurtigt og dyrt? Eller svært, tidskrævende og billigt? **Du vælger selv prisen på din nye trappe.** Hvis du har travlt – og penge – kan du have en trappe klar på et par dage. Men du kan også bygge den selv for en brøkdel af prisen, hvis du er klar på en udfordring – og har tiden til det.

■ Hvordan skal din trappe se ud?

Din trappe kan helt simpelt løbe lige op og ned uden sving. Det kaldes en ligeløbstrappe. Ulempen med den model er, at den ofte er nødt til at være ret lang for at kunne nå hele vejen op til næste etage. Her kan en trappe, der svinger, enten kvartsvings- eller halvsvingstrappen, være en bedre model.

HALVSVINGSTRAPPEN

Trappen drejer 180 grader. Den giver mulighed for at bygge en trappe, der ikke fylder så meget i længden. Til gengæld er alle trinnene skåret "skævt" – medmindre den bygges med en repos på halvvejen. I det tilfælde er halvsvingstrappen egentlig blot to ligeløbstrapper, der løber op og ned til en repos i midten.

Halvsvingstrappen vælges ofte som den pladsbesparende og minimalistiske løsning, som ikke skal syne af for meget.

**SAMLESÆT
20.000 KR.**

- Skræddersyet
- Færdigmalet
- Simpelt at samle
- Færdig på én dag

**BYG SELV
5.000 KR.**

- Skræddersy selv
- Betal kun materialer
- Byg den på 3-4 dage

KVARTSVINGSTRAPPEN

En trappe med lidt mere elegance. Samtidig kan den være praktisk, hvis der ikke helt er plads til en lang ligeløbstrappe. Trappen kan bygges med en repos i "svinget". De nederste trin er skåret "skæve", så de følger med rundt i svinget. Det ser flot ud, men det er ikke nødvendigvis den bedste trappe at gå på for mindre børn og gangbesværede.

LIGELØBSTRAPPEN

Den helt simple trappe. Den kan enten have åbne trin eller være lukket med stødtrin.

Da det er en simpel trappe, er det naturligvis også den billigste, hvis du køber den som samlesæt, og den, der er lettest selv at bygge.

Trappe som samlesæt

**SAMLESÆT
20.000 KR.**

Det kan gøres billigere, men ikke meget nemmere: Du måler op (eller får producenten til det), vælger, hvilken trappe-model du ønsker, og så leveres det hele som samlesæt. Hvis du kan håndtere en hammer og en skruemaskine, har du en færdig trappe på halvanden dag.

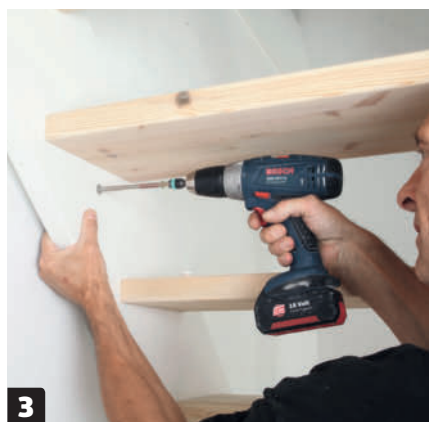
Priserne varierer meget, alt afhængigt af hvilken type trappe du vil have, samt hvilken håndliste og hvilke balustre du ønsker. Tjek internettet, og se dig godt for.

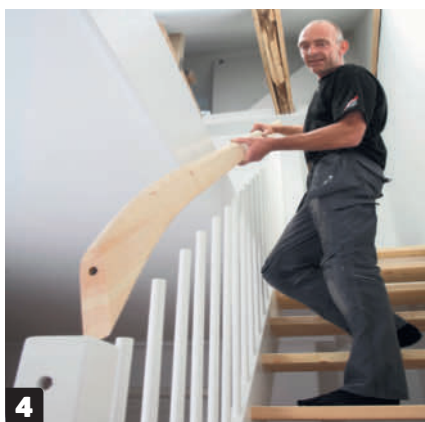
1 Saml vanger og trin. Læg en vange på gulvet, slå trinnene i hullerne, og læg så den anden vange ovenpå, og slå det hele sammen. Læg en klods mellem den malede vange og hammeren.

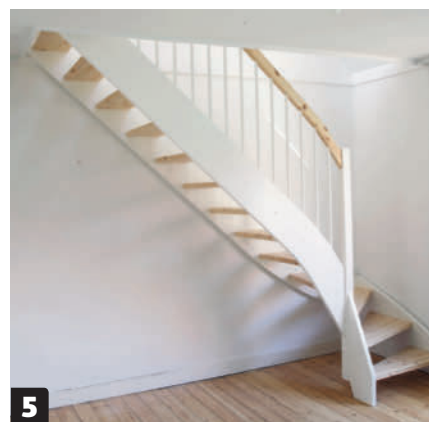
2 Løft trappen på plads. Her skal der en hjælper eller to til, afhængigt af trappens størrelse og deraf følgende vægt.

3 Skru vangen fast. Her skrues den ind i væggen, hvor solide plugs holder den på plads. Trappen skal også gøres fast foroven i selve trappehullet.

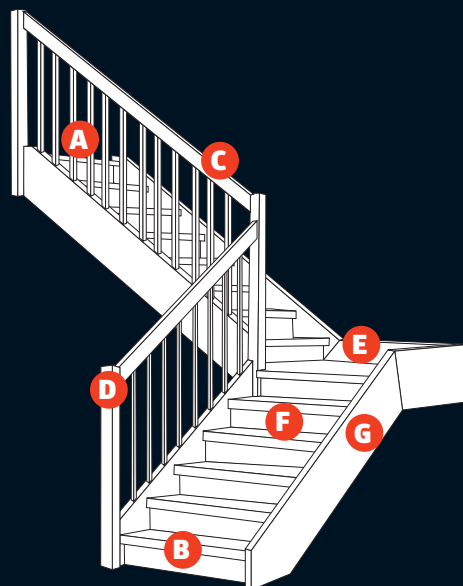
4 Sæt balustre og håndliste på. Der er boret i både vangen og håndlisten, så det er lige til at samle.

5 Fiks og færdig! 20.000 kroner og halvanden dags arbejde. Samlesættet er nemt, men ikke helt billigt.

■ Trappens anatomi

- A. Balustrene** afskærmer trappens sider og understøtter håndlisten.
- B. Grunden** er trinnets dybde (fra forkant til forkanten af trinnet over).
- C. Håndlisten** er den øverste liste på gelænderet.
- D. Mæglerne** afslutter gelænderet foroven, forneden og i "svinget".
- E. Repos** er en trappeafsats.
- F. Stødtrin** er den lodrette plade imellem trinnene på en lukket trappe.
- G. Vangerne** er trappens bærende dele, som trinnene hviler på. Vangerne sættes fast til væg eller etageadskillelse.

Trappe bygget helt fra bunden

**BYG SELV
5.000 KR.**

Det er ikke en begynderopgave at bygge sin trappe selv. Men med lidt erfaring i bagagen og det rette værktøj i værkstedet kan du godt gøre det.

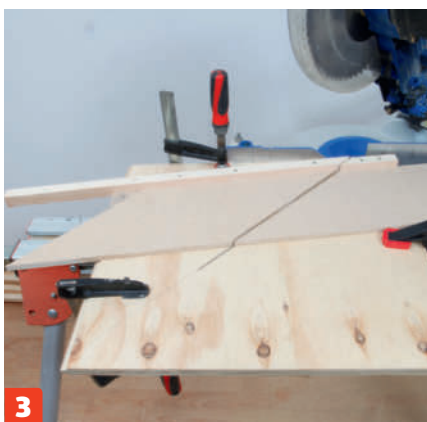
Trappen her er en ligeløbstrappe, og vangerne (siderne af trappen) er bygget op, så du slipper for besværlige fræsninger for at få trinnene fældet ind. Pladestykker sørger for at støtte trinnene, og når det hele er samlet og malet, er det ikke til at se, at det hele ikke er bygget i ét stykke.

1 Skær trinnene til. Her laver vi trin af en egetræsbrædke, som skæres i 30 cm brede stykker med en dyksav, hvorefter vi kan skære trinnene ud i den rette bredde.

2 Skær stødtrinnene ud. Vi bruger 10-mm MDF-plade til de lodrette stødtrin. De kan skæres til med rundsav eller dyksav.

3 Skær sidepladerne ud. Sidepladerne skal sættes på trappevangeren mellem trinnene.

4 Mærk op til trin og sideplader på trappevangeren. De skal sidde skiftevis, men i første omgang skal sidepladerne kun holdes på plads med en skrue.

Den gode trappe

En trappe skal være god at gå på. Her er det helt afgørende, at trinnene har den rette dybde og en behagelig højde. På fagsprog taler man om grunden – den vandrette afstand mellem to trinforkanter – og stigningen – højden mellem to trin. Når forholdet imellem de to mål er perfekt, bliver trappen behagelig at gå på. En grund plus to stigninger skal tilsammen være cirka 63 cm. Dog må stigningen aldrig overstige 21 cm, mens grunden skal være minimum 21 cm.

To gode løsninger

De to trapper her ser meget forskellige ud, men de er begge behagelige at gå på. De overholder nemlig trappeformlen: én grund plus to stigninger ≈ 63 cm.

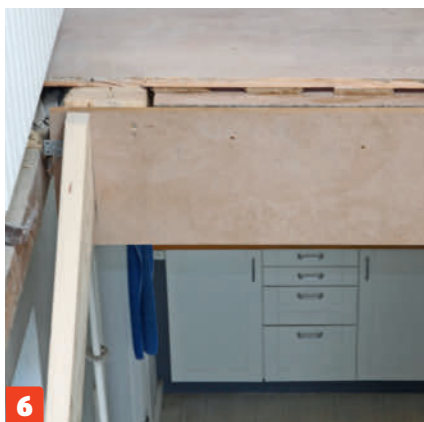
Trappen til venstre: $39 + (2 \times 12) = 63$.
Trappen til højre: $27 + (2 \times 18) = 63$.

**BYG SELV
5.000 KR.**

5

Sæt vangerne op. I første omgang stiller du dem med den rette afstand. Brug evt. et trin til at måle med.

De nederste sideplader er limet fast. De øvrige venter vi med, til trinnene skal monteres.

6

Skrue trappen fast foroven. Vi har skruet ét stødtrin fast til vangerne, og så kan stødtrinnet skrues ind i gulvbjælkerne i etageadskillelsen.

9

Skrue trinnene fast udefra. Der er boret huller indefra, og her må de to 5 x 80-mm skruer sættes i med en vinkelforsats.

■ Så meget fylder trappen

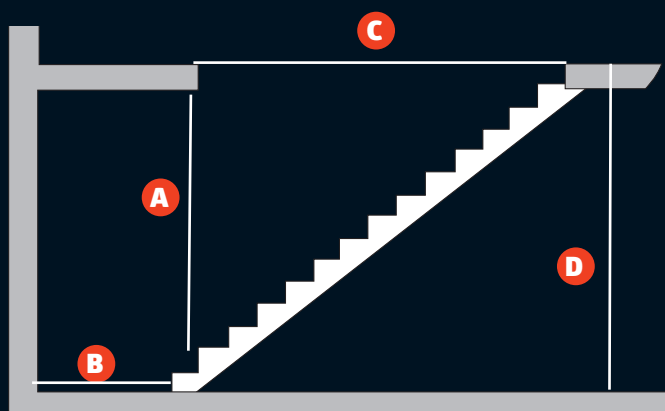
Disse mål skal du have styr på, når du bestiller eller bygger en trappe.

A. Fra trinforkanten skal der være min. 200 cm's fri højde.

B. Ved foden af trappen skal der være min. 80 cm og helst 100 cm til væg eller dør.

C. Længden af trappehullet afgøres af frihøjden (A). En stejlere trappe vil mindske frihøjden.

D. Etagehøjden måles altid fra gulvet på nederste etage til overfladen af gulvet på næste etage.

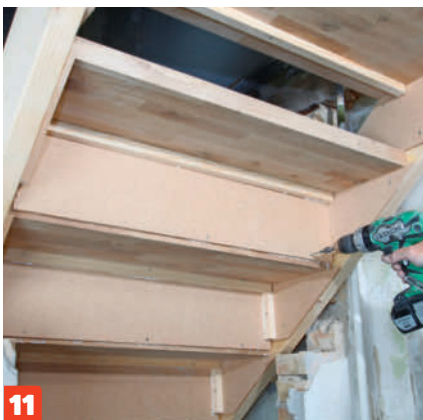
7
Lim første trin fast. Trinnet hviler på sidepladen, og når du har kommet rigeligt med lim på trinnets ender, presser du vangerne sammen med klodser eller kiler mellem vangerne og væggene.

8
Lim og skru sidepladen fast. Pladen presses ned mod trinnet og skrues fast med fem 4 x 40-mm-skruer.

10
Fortsæt med sideplader og trin. Efterhånden som du bevæger dig opad, kan du stå på trinnene og arbejde.

11
Luk trappen med stødtrin. Her limer og skruer vi pladen foruden og monterer en liste foroven, som pladen kan skrues fast til udefra. Så vælter pladen ikke, hvis du sparker til den på vej op ad trappen.

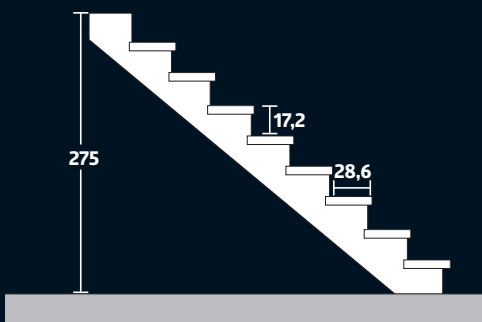

Den færdige trappe med malede vanger og stødtrin.

■ Sådan regner du din trappe ud

“Trappeformlen” siger, at én grund plus to stigninger skal være lig med 63. Vender du formelen om, er 63 minus to stigninger lig med grunden.

Trappen her skal gå 275 cm op. Hvis du prøver dig frem med 16 trin, får du: $275/16 = \text{stigningen } 17,2$ cm. Grunden bliver: $63 - (2 \times 17,2) = 28,6$ cm. Stigningen mellem trinnene er under 21 cm, trinnenes grund er over 21 cm. Det bliver en god trappe.

Hvis du i stedet prøver med 14 trin, ser regnestykket således ud:

$$63 - (2 \times 19,6) = 23,8 \text{ cm grund.}$$

Det bliver en lidt stejl trappe, men den bliver god nok.

